Το ελληνικό παράδοξο...

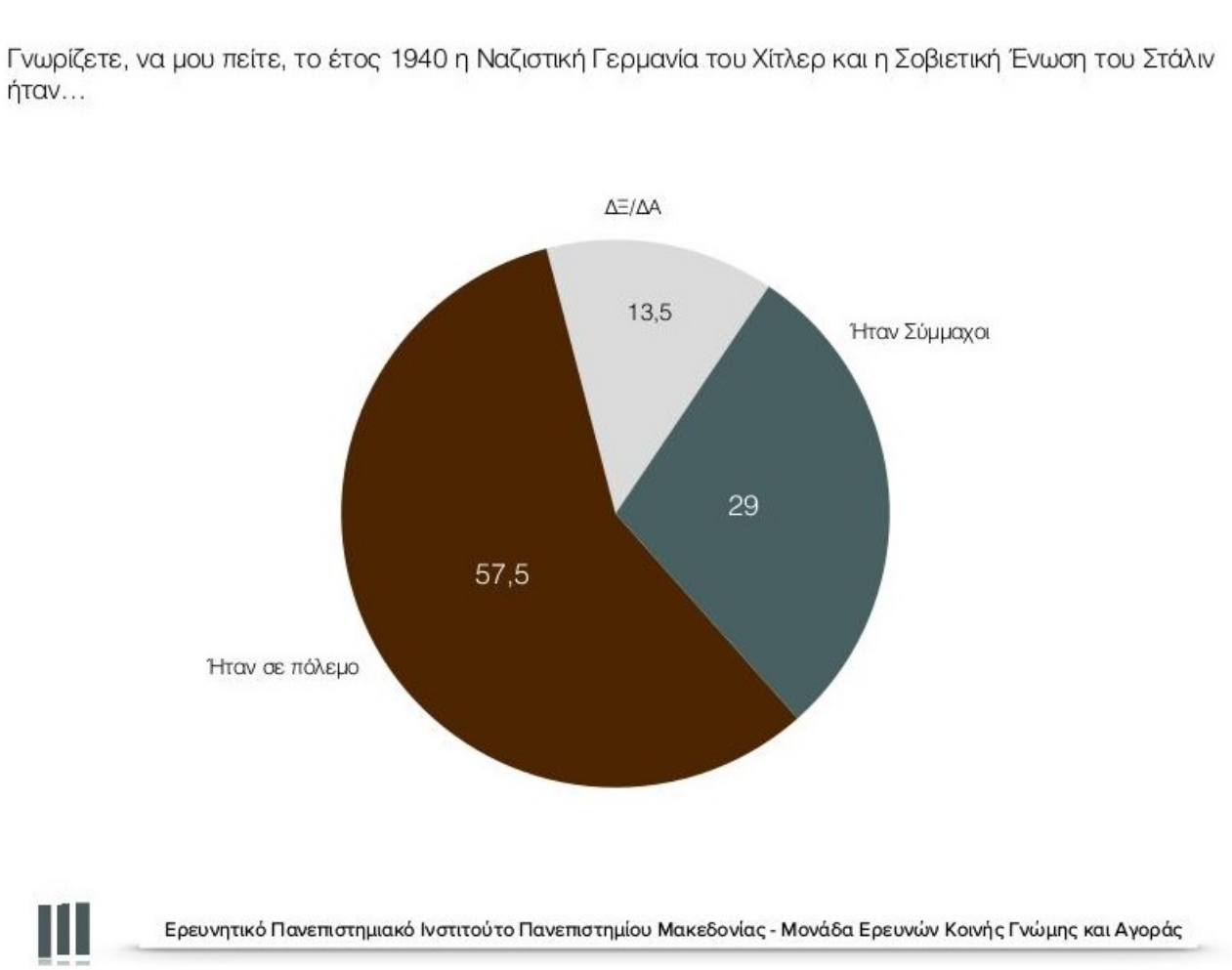

Του **Κώστα Στούπα**

Το 2009 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ψήφισε με συντριπτική πλειοψηφία 553 υπέρ, 33 κατά και 44 απεχόντων υπέρ της θεσμοθέτησης της 23ης Αυγούστου, ημέρας των θυμάτων του ναζισμού και του σταλινισμού.

Η ημερομηνία ήταν αυτή κατά την οποία υπεγράφη το σύμφωνο Ρίμπεντροπ Μολότοφ μεταξύ της ναζιστικής Γερμανίας και της κομμουνιστικής Σοβιετικής Ένωσης με το οποίο τα δυο απολυταρχικά καθεστώτα σχεδίαζαν να μοιραστούν την Ευρώπη, ξεκινώντας από το διαμελισμό της Πολωνίας.

Ιστορικά γεγονότα

Πάνω από τους μισούς έλληνες αγνοούν πως το 1940 η Γερμανία και η ΕΣΣΔ είχαν συμμαχήσει για να μοιράσουν την Ευρώπη, κάνοντας την αρχή από την Πολωνία.

Η επέτειος ονομάστηκε "Black Ribbon Day", ημέρα της μαύρης κορδέλας εξαιτίας της μαύρης κορδέλας που φορούσαν οι διαδηλωτές που συγκεντρώνονταν ήδη από τη δεκαετία του '80, κάθε χρόνο, σε διάφορες πόλεις σε όλον τον κόσμο για να τιμήσουν τα θύματα του σταλινισμού.

Υπέρ, της θέσπισης της επετείου το 2009 ψήφισαν το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, το Σοσιαλιστικό Κόμμα, οι Φιλελεύθεροι, οι Πράσινοι κλπ.

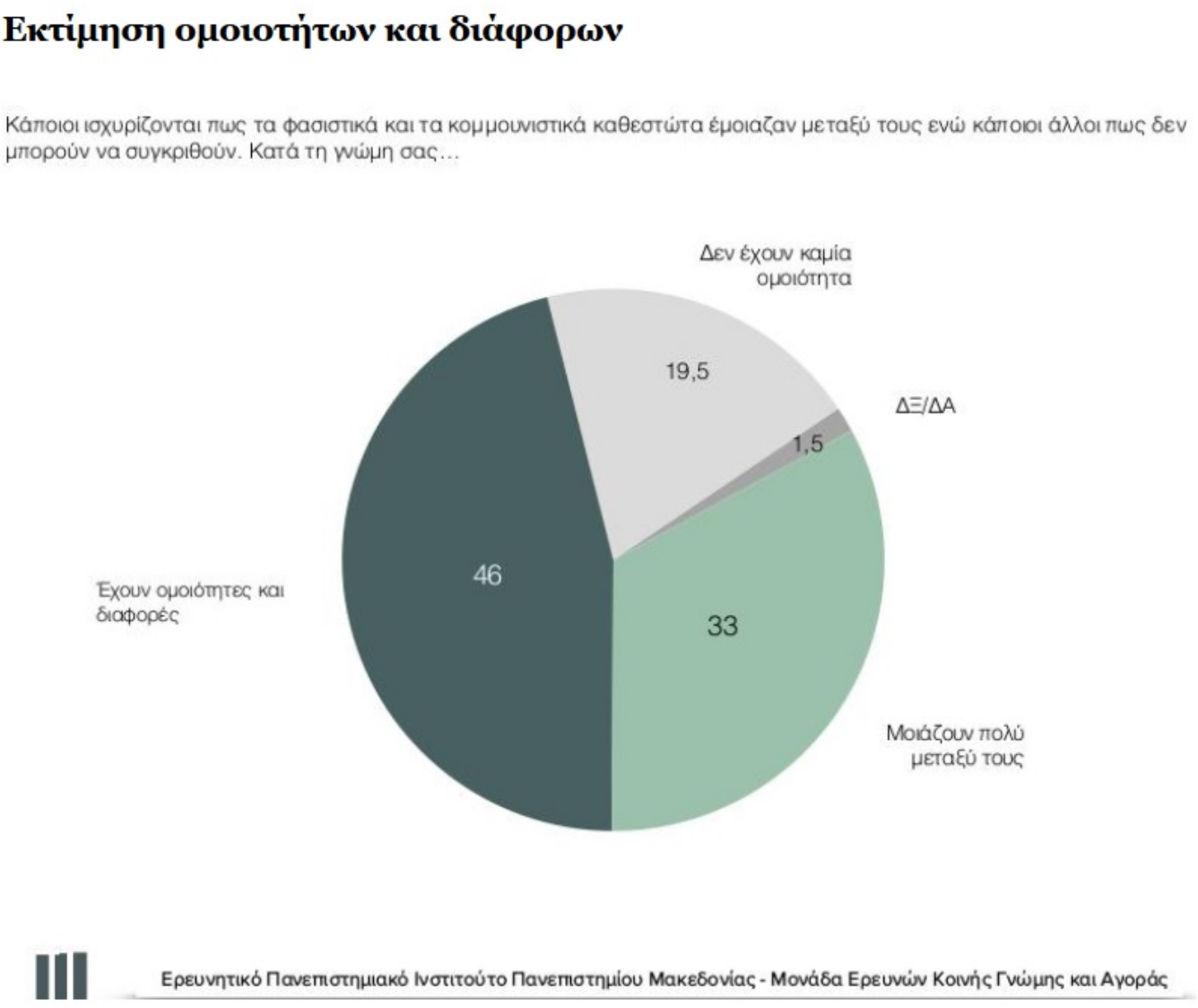
Κατά ψήφισαν ορισμένα ακροδεξιά κόμματα και η κομμουνιστική τάση του Κόμματος της Αριστεράς.

Μοναδική εξαίρεση στον ελάχιστο φόρο τιμής στα θύματα του ναζισμού και του σταλινισμού ήταν η πλειοψηφία των ελληνικών κομμάτων. Η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ τήρησαν στάση αποχής...

Ίσως η στάση αυτή να είναι μια από τις πλέον ισχυρές ενδείξεις της ιδεολογικής κυριαρχίας της αριστεράς στη μεταπολίτευση και της δειλίας της συντηρητικής δεξιάς, του φιλελεύθερου κέντρου και της Κεντροαριστεράς (του δημοκρατικού τόξου συνολικά που κέρδισε τον εμφύλιο) να υπερασπιστούν τις ιδεολογικές αξίες της δημοκρατίας.

Δυστυχώς η Ελλάδα παραμένει η χώρα στην Ευρώπη με τους περισσότερους βουλευτές στο δημοκρατικό κοινοβούλιο που δηλώνουν είτε σταλινικοί είτε ναζιστές. Τούτο δεν είναι άσχετο με το γεγονός πως η Ελλάδα είναι η πλέον φτωχή στη Δυτική Ευρώπη και οσονούπω και στην απελευθερωμένη από τις κομμουνιστικές δικτατορίες Ανατολική Ευρώπη. Η Ελλάδα παραμένει επίσης η χώρα με τη μεγαλύτερη διαφθορά και τη δυσλειτουργία των θεσμών, όπως ακριβώς συνέβαινε στα σοβιετικά καθεστώτα.

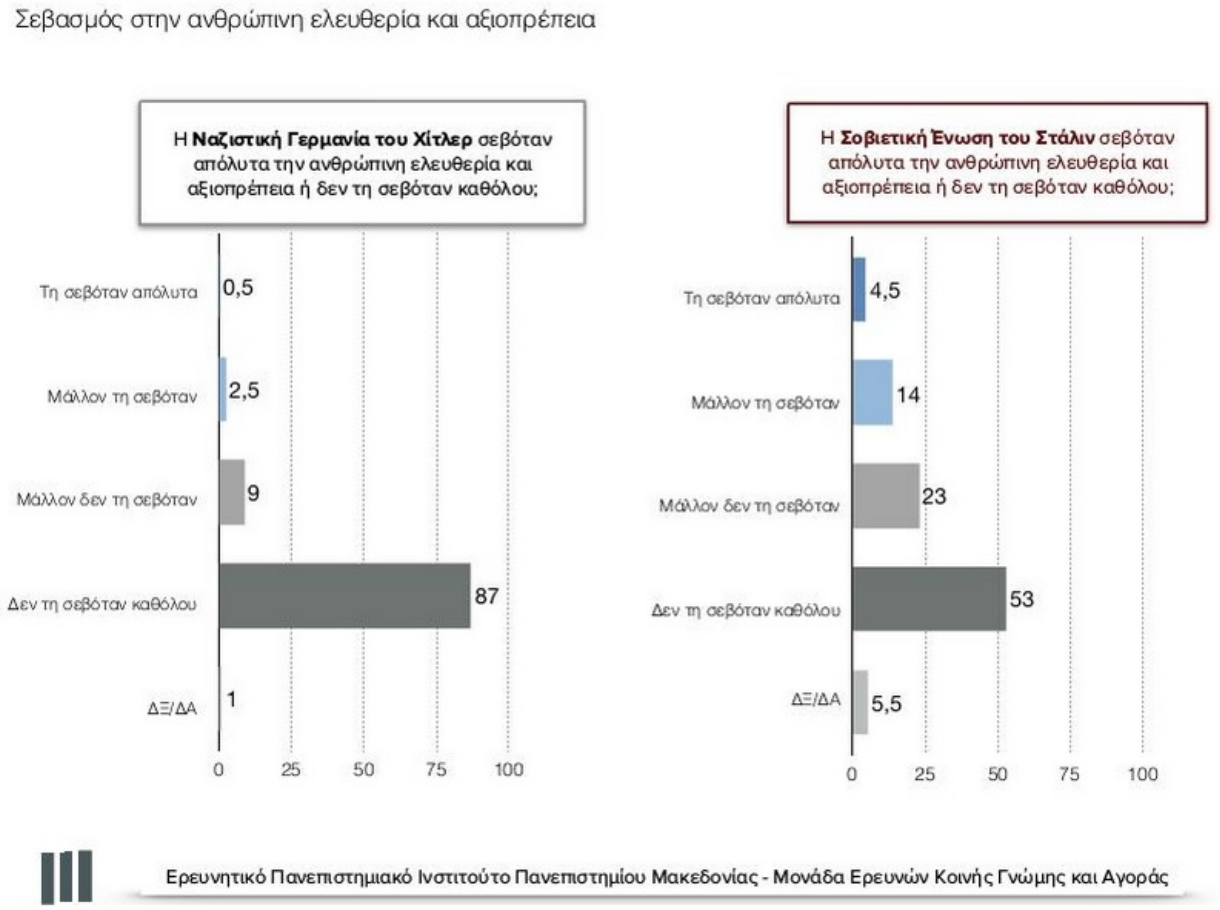
Εξ αιτίας αυτής της επετείου φέτος στη χώρα μας που μοιάζει να ζει μισό περίπου αιώνα πίσω, ξεκίνησε μια δημόσια αντιπαράθεση περί της ομοιότητας ή μη του ναζισμού και του σταλινισμού.

Τις ομοιότητες ή τις διαφορές μεταξύ σταλινισμού, του ναζισμού και της δημοκρατίας δεν μπορούμε να τις προσδιορίσουμε με βάση την ποσότητα του μαύρου ή του κόκκινου στις σημαίες ούτε συγκρίνοντας πρωτόγονα σύμβολα όπως το σφυροδρέπανο και ο αγκυλωτός σταυρός.

Η σύγκριση πρέπει να αφορά τις βασικές αρχές σε σχέση με τη λειτουργία της οικονομίας, τη θρησκεία, τα πολιτικά και ατομικά δικαιώματα, την ιδιοκτησία, τον τρόπο διακυβέρνησης, τη σημασία της φυλής ή των κοινωνικών τάξεων.

Ισχυρισμοί για ολοκληρωτικά καθεστώτα

Διακυβέρνηση...

Στις δημοκρατίες τα κόμματα και τα πρόσωπα εναλλάσσονται με βάση τα αποτελέσματα της καθολικής ψηφοφορίας των πολιτών.

Στις δημοκρατίες υπάρχουν τρεις βασικές εξουσίες: το κοινοβούλιο, η δικαιοσύνη και η κυβέρνηση. Πάνω και από τις τρεις υπάρχει το Σύνταγμα που αλλάζει όσο το δυνατόν με λιγότερο ευκαιριακές πλειοψηφίες.

Ο εκάστοτε πρωθυπουργός δεν αποφασίζει αυθαίρετα. Οφείλει να κινηθεί στα πλαίσια του συντάγματος και ελέγχεται από Κοινοβούλιο-αντιπολίτευση, τη δικαιοσύνη που οφείλει να είναι ανεξάρτητη και πολλές ανεξάρτητες αρχές που λειτουργούν σαν βαλβίδες ασφαλείας. Η βασικότερη ανεξάρτητη αρχή είναι η Κεντρική Τράπεζα που έχει την ευθύνη της νομισματικής πολιτικής.

Οι βουλευτές ψηφίζουν στο κοινοβούλιο με βάση τη συνείδησή τους και μπορούν να μην ακολουθήσουν τις επιλογές του κόμματος.

Στο ναζισμό αλλά και τον κομμουνισμό το κόμμα δομείται όχι απλά για να κερδίσει τις επόμενες εκλογές αλλά για να κερδίσει την εξουσία και να κυβερνήσει. Το κόμμα υποκαθιστά την κρατική μηχανή. Στις δημοκρατίες η κρατική μηχανή παραμένει ανεπηρέαστη από την εναλλαγή των κομμάτων στην εξουσία. Στην Ελλάδα παρατηρείται μια ενδιάμεση κατάσταση.

Στα φασιστικά και κομμουνιστικά καθεστώτα οι εκλογές ουσιαστικά καταργούνται και τα κοινοβούλια παίζουν διακοσμητικό ρόλο. Δεν υπάρχει ανεξάρτητη δικαιοσύνη και ανεξάρτητες αρχές. Αμφότεροι, κομμουνιστές και ναζιστοφασίστες δομούν τα κόμματα όχι σαν ανοιχτούς εκλογικούς μηχανισμούς αλλά σαν συνωμοτικούς μηχανισμούς με στρατιωτική πειθαρχία.

Το σταλινικό μοντέλο είναι επέκταση του λενινιστικού που είναι προέκταση του μαρξιστικού που στοχεύει στην εφαρμογή της δικτατορίας του προλεταριάτου. Επί της ουσίας πρόκειται για τη δικτατορία του κόμματος σε όλην την κοινωνία στο όνομα του προλεταριάτου.

Στο ναζισμό και το φασισμό έχουμε την δικτατορία του κόμματος στο όνομα της φυλής ή του έθνους.

Η βούληση του αρχηγού είναι νόμος ισχυρότερος από την κυβέρνηση και το Σύνταγμα στα ναζιστοφασιστσικά καθεστώτα.

Στις δημοκρατίες ο πρωθυπουργός και η κυβέρνηση δεν κάνουν ό,τι θέλουν. Στις δημοκρατίες κάποιος που διαφωνεί με τις επιλογές του αρχηγού του κόμματος ή του πρωθυπουργού μπορεί να πάει στο σπίτι του ή στην αντιπολίτευση.

Στα ολοκληρωτικά καθεστώτα όποιος διαφωνεί σπάνια πάει στο σπίτι του ενώ αντιπολίτευση δεν υπάρχει. Συνήθως, όποιος διαφωνεί εξορίζεται ή εξανδραποδίζεται. Συχνά τιμωρούνταν και αθώοι προκειμένου να υπάρχει παραδειγματισμός δια του τρόμου.

Στις δημοκρατίες ο τύπος μπορεί ενίοτε να μην είναι αντικειμενικός ή να εκφράζει αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα αλλά είναι ελεύθερος. Στα ναζιστοφασιστικά καθεστώτα ο τύπος είναι απόλυτα ελεγχόμενος.

Στο θέμα της διακυβέρνησης ο σταλινισμός και ο ναζισμός έχουν περισσότερες ομοιότητες παρά διαφορές μεταξύ τους σε σχέση με τη δημοκρατία.

Η οικονομία

Στις δημοκρατίες ο ρόλος του κράτους στην οικονομία ποικίλει αλλά πουθενά δεν είναι απόλυτος. Η ατομική ιδιοκτησία προστατεύεται και σε σπάνιες περιπτώσεις επιτρέπεται η απαλλοτρίωσή της.

Η οικονομική πολιτική σχεδιάζεται από το Υπουργείο των Οικονομικών υπό την επίβλεψη του πρωθυπουργού, ενώ αυξημένη ρόλο έχει η ανεξάρτητη Κεντρική Τράπεζα και ανεξάρτητες αρχές όπως η Επιτροπή Ανταγωνισμού κλπ.

Η οικονομία λειτουργεί στη βάση της ελεύθερης αγοράς και οι τιμές συνήθως κινούνται με βάση την προσφορά και τη ζήτηση.

Στο ναζισμό, το φασισμό και τον κομμουνισμό η οικονομία λειτουργεί με βάση τον κεντρικό σχεδιασμό. Οι τιμές συνήθως ορίζονται από την κυβέρνηση και ως εκ τούτου έχουν διακοσμητικό ρόλο. Αυτός είναι ο λόγος που υπάρχουν ελλείψεις και ανθεί η μαύρη αγορά.

Στο ναζισμό και το φασισμό επιτρέπεται η ατομική ιδιοκτησία ενώ το κράτος-κόμμα έχει το δικαίωμα να την παραβιάζει αν κρίνει πως αυτό είναι προς όφελος του συνόλου.

Στον κομμουνισμό δεν επιτρέπεται η ατομική ιδιοκτησία. Σε ορισμένες περιπτώσεις μετά τους λιμούς και τη σιτοδεία που προκάλεσε η κοινοκτημοσύνη, επέτρεψαν την κατοχή μικρής ιδιοκτησίας όπως ήταν η Νέα Οικονομική Πολιτική στην ΕΣΣΔ.

Στο θέμα της ιδιοκτησίας ο σταλινισμός και ο κομμουνισμός βρίσκονται στον αντίποδα του ναζισμού.

Στο θέμα του κεντρικού σχεδιασμού της οικονομίας και του ελέγχου των τιμών ο ναζισμός, ο φασισμός και ο κομμουνισμός έχουν περισσότερες ομοιότητες από διαφορές.

Στις δημοκρατίες της ελεύθερης αγοράς ελάχιστες επιχειρήσεις ελέγχονται από το κράτος. Οι επιχειρήσεις είναι συνήθως πολυμετοχικές και οι βασικές κατευθύνσεις αποφασίζονται στη Γενική Συνέλευση η οποία ορίζει τη διοίκηση.

Ενίοτε τα στελέχη της διοίκησης (management) αποφασίζουν δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στα δικά τους συμφέροντα παρά εκείνα των μετόχων, όπως ακριβώς πράττει η κρατική γραφειοκρατία στα κομμουνιστικά και ναζιστοφασιστικά καθεστώτα.

Παρ' όλα αυτά η απόσταση που χωρίζει τον τρόπο εταιρικής διοίκησης στα φασιστικά και ναζιστικά καθεστώτα έχει περισσότερες ομοιότητες παρά διαφορές.

Ατομικά και πολιτικά δικαιώματα

Στα ναζιστικά, τα φασιστικά και κομμουνιστικά καθεστώτα υπάρχουν εκατομμύρια θύματα και διώξεις γιατί τα καθεστώτα αυτά δεν προβλέπουν και ούτε ανέχονται την ύπαρξη διαφορετικών απόψεων από αυτές του αρχηγού ή του κόμματος.

Στις δημοκρατίες σπάνια υπάρχουν διώξεις με βάση τις πεποιθήσεις ακόμη και αν αυτές προβλέπουν προγραμματικά την ανατροπή του πολιτεύματος, όπως π.χ. τα ακροαριστερά και ακροδεξιά κόμματα.

Στις δημοκρατίες επιδιώκεται να υπάρχει ισορροπία μεταξύ κοινού και ατομικού συμφέροντος. Τα πολιτικά και ατομικά δικαιώματα είναι απαραβίαστα και συνήθως προστατεύονται από το Σύνταγμα. Η πολιτική βία τιμωρείται ως πράξη και όχι ως άποψη.

Στο ναζισμό ύψιστη επιδίωξη είναι το συμφέρον της φυλής. Στο φασισμό είναι το συμφέρον του έθνους - κράτους.

Στον κομμουνισμό ύψιστη επιδίωξη είναι το συμφέρον της εργατικής τάξης και του προλεταριακού κράτους.

Στη δημοκρατία επιδιώκεται η συνύπαρξη και ανοχή των διαφορετικών απόψεων, φυλών, τάξεων και ατόμων.

Ο ναζισμός θυσιάζει το άτομο στο συμφέρον της φυλής, ο φασισμός στο έθνος και ο κομμουνισμός στο συμφέρον του προλεταριάτου.

Στη δημοκρατία κανείς δεν έχει δικαίωμα να θυσιάσει κανέναν στο όνομα κανενός συμφέροντος. Αναζητείται ο τόπος του αμοιβαίου οφέλους, της αρμονικής συνύπαρξης σε ένα θεσμοθετημένο πλαίσιο που επιτρέπει τον ανταγωνισμό μεταξύ ατόμων, ομάδων, κομμάτων επιχειρήσεων και κοινωνιών.

Στα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα ο ναζισμός είναι πιο κοντά στον Κομμουνισμό παρά τη δημοκρατία.

Το ελληνικό παράδοξο

Αποτελεί παράδοξο που εν έτει 2017 μισό και πλέον αιώνα μετά την ήττα του φασισμού και ναζισμού στην Ευρώπη και περίπου τριάντα χρόνια μετά τη χρεοκοπία και κατάρρευση της σοβιετίας, στην Ελλάδα χρειάζεται να συγκρίνουμε τις ομοιότητες και διαφορές μεταξύ ναζισμού και σταλινισμού. Σε όλον τον υπόλοιπο κόσμο τα θέματα αυτά έχουν τακτοποιηθεί εδώ και δεκαετίες.

Τούτο είναι συνέπεια του ελληνικού παραδόξου. Του ιστορικού δυστυχήματος που θέλει την Ελλάδα να είναι το τελευταίο ιδεολογικό σοβιετικό οχυρό που θα καταρρεύσει στην Ευρώπη...

08.09.2017

Πηγή: www.capital.gr/